

۲۰۱۹/۰۳/۱۱

فہیم امین

صلحی کہ مانع آزادی بیان شود پذیرفتنی نیست

در یازدهمین روز گفت و گوهای صلح میان نمایندگان امریکا و گروه طالبان در قطر کہ مصادف است با هشتم مارچ، روز جهانی ہمبستگی زنان، خبرنگاران زن می گویند صلحی کہ مانع آزادی بیان و مانع آزادی خبرنگاران زن در کشور شود، پایدار نیست و آنرا نمی پذیرند. شماری از خبرنگاران زن کہ در رسانه های شهر کابل مصروف کار اند به همکاری کمیته مصونیت خبرنگاران اینجا در گوشه ای از شهر کابل به مناسبت هشتم مارچ، روز جهانی ہمبستگی زنان، گرد هم آمده اند. آنها هشتم مارچ را برای ابراز نگرانی شان نسبت به گفت و گوهای جاری صلح، اختصاص داده اند. زنان خبرنگار با شعار

«آتش جنگ را خاموش کن، اما خاکسترش را بالای نام من مریز»

این روز را گرامی داشتند.

در این نشست کہ ده ها بانوی خبرنگار از رسانه های مختلف شرکت کرده بودند، افزون بر استقبال از نهادینه شدن صلح، بر حق تحصیل، آزادی در گشت و گذار، حق ابراز نظر در مسایل مهم ملی و حفظ نقش زنان در پست های کلیدی دولت پس از رسیدن به یک توافق احتمالی صلح، تاکید کردند. هرچند «حجاب» نیز یکی از موارد بحث در این نشست بود، اما خبرنگاران زن بیشتر روی تامین آزادی های شان در عرصه اطلاع رسانی و حفظ نقش شان در رسانه ها سخن گفتند.

نجیبه ایوبی، مسوول رادیو کلید، بر همه شمول بودن گفت و گوهای صلح تاکید کرد و گفت: «با آمدن صلح، مشکلات زنان به مراتب افزایش خواهد یافت، بنا بر این، صلحی کہ بدون حضور زنان به میان آید، پایدار نیست و برای زنان خبرنگار پذیرفتنی نخواهد بود.» زیرا به باور او، در نبود آنان ممکن روی مسایل مرتبط به آزادی خبرنگاران زن بحث نشود.

همچنان شمار دیگر از خبرنگاران زن کہ در این نشست شرکت کرده بودند، با ابراز نگرانی های پس از صلح، از حکومت و گروه طالبان خواستند کہ هنگام دست یافتن به هر توافقی در پیوند به صلح، جایگاه اجتماعی زنان خبرنگار نباید متأثر شود.

سمیرا رسا گفت: «مذاکرات صلح به جای افزایش خوش بینی ها، نگرانی خبرنگاران زن را افزایش داده است.» همچنان مرضیه عدیل تاکید کرد: «طالبان باید به نجابت و توانایی های زنان باورمند باشند. زنان خبرنگار از این پس هیچ زندانی را تحمل نخواهند کرد، چه خانه نشینی باشد و یا پوشیدن چادری و موارد دیگر.» زیرا به باور خانم عدیل، بانوان افغان از گذشته ها به این سو آزادی تصمیم گیری های بزرگ در سطح دولت و در سطح

خانواده را داشته اند و پوشیدن چادری، فرهنگ بیگانه است که در سال های نه چندان دور وارد فرهنگ کشور شده است.

این درحالی است که بر اساس آمارهای کمیته مصونیت خبرنگاران، درحال حاضر ۴۸۱ زن افغان در رسانه ها کار می کنند که از این میان، ۲۶۰ تن آنان خبرنگار اند.

شفیقه حبیبی از پیشکسوتان عرصه خبرنگاری است. او که بیش از نیم قرن تجربه کار در رسانه ها را دارد، وضعیت کنونی آزادی بیان را امیدوارکننده می داند و می گوید: «وضعیت آزادی بیان در کشور نسبت به سال های پیش که در رادیو کابل کار می کردم، بسیار متفاوت است.» او افزود، رسانه ها نقش پوهنتون خانه گی را در جامعه ایفا می کنند و امیدوارم نقش رسانه ها و سهم زنان کارمند در رسانه ها پس از توافق صلح متأثر نشود. از سویی هم، صمصامه سیرت که به نمایندگی از بانوان خبرنگار صحبت می کرد، از حکومت خواست افزون بر حفظ جایگاه اجتماعی زنان خبرنگار پس از توافق احتمالی صلح، سهمی را برای خبرنگاران زن در لویه جرگه مشورتی صلح و تشکیلات هیأت مذاکره کننده صلح اختصاص دهد.

علاوه بر این، انجمن زنان ژورنالیستان افغان، انجمن زنان در رادیو و تلویزیون، مرکز حمایت از زنان ژورنالیست در افغانستان، مرکز هماهنگی خبرنگاران زن و دفتر نی، حمایت کننده رسانه های آزاد افغانستان، نیز به مناسبت هشتم مارچ، خبرنامه مشترکی را نشر کرده اند. در خبرنامه آمده است که حکومت باید تلاش های خستگی ناپذیر بانوان رسانه کار را در ترویج حقوق زنان در ۱۸ سال گذشته ارج بگذارد و اطمینان دهد که صدای آنان در گفت و گوهای جاری صلح شنیده شده و ارزش هایی چون آزادی بیان از هر نوع معامله مصون نگه داشته می شود.

با این حال، ارگ ریاست جمهوری اطمینان میدهد که هیچ توافقی بدون مشورت با مردم و به طور خاص با زنان صورت نخواهد گرفت. شاه حسین مرتضوی، معاون سخنگوی رییس جمهور در صحبت با روزنامه ۸ صبح گفت: «رییس جمهور در دوره حکومت وحدت ملی، بیشترین توجه را به زنان مبذول داشته و بر اساس آمارهای موجود، حدود ۲۷ درصد کارمندان دولتی را زنان شکل می دهند.» آقای مرتضوی افزود، رییس جمهور تاکید کرده است که در جرگه مشورتی صلح برای همه افشار و طور خاص برای زنان نقش بارزی در نظر گرفته شود.

از سویی هم، صدیق الله توحیدی، رییس امور دادخ واهی کمیته مصونیت خبرنگاران و هماهنگ کننده این جلسه، نبود امنیت، مصونیت شغلی و نگاه سنتی جامعه نسبت به بانوان خبرنگار را از مشکلات موجود در برابر بانوان رسانه کار عنوان کرد. آقای توحیدی فعالیت بانوان خبرنگار در رسانه ها را بلند کردن صدای زنانی برشمرد که خواست های شان در جامعه نادیده گرفته می شود. رییس امور داد خواهی کمیته مصونیت خبرنگاران به طرف های گفت و گو کننده صلح، گفت: «بی توجهی به بحث ارزش های مدنی و حقوق بشری در گفت و گو های صلح بیشتر است و آنانی که صلح میکنند، باید وضعیت موجود را درک کنند.»

این درحالی است که با آغاز گفت و گو ها میان نمایندگان ایالات متحده امریکا و گروه طالبان، نگرانی زنان نسبت به از دست دادن آزادی ها و دست آوردهای ۱۸ سال اخیرشان، افزایش یافته است. خبرنگاران زن در این نشست از تجربه های رژیم طالبان یادآوری کرده گفتند، این گروه از این پیش ناقض حقوق زن بوده است و پس از پیوستن این گروه به دولت، ممکن وضعیت رژیم طالبانی دوباره در کشور حاکم شود. گزارش ها می رسانند

که رأی‌زنی‌ها میان نمایندگان ایالات متحده آمریکا و گروه طالبان در پیوند به خروج نیروهای امریکایی از کشور و آغاز مذاکرات مستقیم طالبان با حکومت افغانستان در قطر جریان دارد.

